

26.3.2012

Opetus- ja kulttuuriministeriö

00023 VALTIONEUVOSTO

Viite OKM69/010/2011

Asia **Kuvittajien ja sarjakuvataiteilijoiden kirjastoapurahajaoston lausunto Taiteen edistämiskeskusta koskevasta lainsäädännöstä**

Taiteen keskustoimikunnan kuvittajien ja sarjakuvataiteilijoiden kirjastoapurahajaosto on käsitellyt lakiesityksen kokouksessaan 7.3.2012 ja hyväksynyt lausunnon sähköpostitse.

Jaoston käsityksen mukaan jaostojen lakkauttaminen ja asiantuntijoiden määrän vähentäminen muissa luottamuselimissä vaarantaa erityisesti pienten taiteenalojen kuten kuvituksen ja sarjakuvan aseman valtion taidehallinnossa.

Erillinen määräraha kuvitukselle ja sarjakuvalle tulee säilyttää ja riittävä asiantuntemus päätöksenteossa turvata.

Sarjakuva ja kuvitus ovat itsenäisiä taiteenlajeja, joilla on oma historia ja luonne. Muotoilun, kirjallisuuden tai kuvataiteen asiantuntija ei välttämättä kykene tunnistamaan näiden taiteenlajien ominaislaatua.

Suomalainen sarjakuva ja kuvitustaide ovat 2000-luvulla kansallisilla ja kansainvälisillä mittareilla mitattuna taiteellisesti korkeammalla tasolla kuin koskaan. Oma tärkeä osansa tason saavuttamisessa on ollut taiteen keskustoimikunnasta jaetuilla taiteilija-apurahoilla ja valtionavustuksilla. Avustuksia jakamassa on ollut alan asiantuntijoita niin muotoilutoimikunnassa kuin kuvittajien ja sarjakuvantekijöiden kirjastoapurahajaostossa.

Lakiesityksen mukaan tulevaisuudessa tilanne on toisin. Asiantuntijat valitaan nykyään alan järjestöjen ehdotusten perusteella. Lakiesityksen mukaan "vertaisarviointiryhmät" nimeäisi Taiteen edistämiskeskus kuultuaan "taiteen yhteiskunnallisen aseman kannalta merkittäviä tahoja". Lakiesityksen sanamuoto on hämmentävän epämääräinen ja jättää tilaa monenlaisille tulkinnoille. Muotoilun pitäisi olla: "taiteen kannalta merkittäviä tahoja".

Apurahapäätöksiä tekevät jaostot lakkautettaisiin lukuun ottamatta erillislakien piiriin kuuluvia kirjailijoiden ja kääntäjien kirjastoapurahalautakuntaa sekä kuvataiteen näyttöapurahalautakuntaa.

On vaikea nähdä vertaisarvionnin ja päätöksenteon läpinäkyvyyden olevan esitetystä

mallissa turvattu.

Lakiesityksen mukaan taideneuvoston koko on kuusi jäsentä, mikä on taidemuotojen määrään ja neuvoston tehtäviin nähden liian pieni ja uhkaa demokratiaa. Viraston johtajan viran tulee olla määräaikainen.

Esityksen mukaan Taiteen edistämiskeskus voi antaa alueellisille toimipisteilleen valtakunnallisia erityistehtäviä. Jää epäselväksi, millä perusteilla tämä tapahtuisi ja mitä tahoja tällaisten suunnitelmien yhteydessä kuultaisiin. Kokonaisia taiteenaloja ei mielestämme tule siirtää aluetoimipisteiden hoidettaviksi ilman perusteellista keskustelua ja alan järjestöjen vaikutusmahdollisuuksia.

Viraston tutkimustoimintaa ei tule siirtää veikkausvoittovaroin rahoitettavan säätiön yhteyteen.